

- адміністративного й законодавчого регулювання, спрямованого на підвищення конкурентоспроможності національних перевізників;
- ефективності механізмів державної підтримки проектів у транспортному комплексі[3].

Узагальнюючи міжнародний досвід розвитку транспортно-логістичного сервісу, можна відзначити наступні тенденції: відбувається інтеграція й інтернаціоналізація транспортно-логістичних послуг; мережі регіональних розподільних центрів формуються шляхом інтеграції незалежних підприємств, як складових частин державної політики в сфері системи вантажо- і товароруху; створюються міжнародні логістичні центри, що обслуговують як внутрішні, так і зовнішні вантажні й інформаційні потоки.

Прогнозований значний ріст обсягів світової торгівлі, особливо в трикутнику Північна Америка, Європа й країни Південно-Східної Азії, включаючи Китай об'єктивно вимагає адекватної участі транспорту для обслуговування експортно-імпорتنих операцій. Світовий обсяг експорту за останні 50 років виріс в 10 разів і продовжує збільшуватися більш високими темпами, ніж ВВП відповідних країн. Щоденний обсяг транспортних операцій у цей час перевищує 1,5 трлн. доларів США, тоді як 30 років тому він становив 15 млрд. доларів. У цих умовах незмірно зростають роль і значення світової транспортної системи[4].

Висновки. Транспорт, будучи матеріальною базою й інструментом товарообміну між окремими регіонами, одночасно виступає як фактор, що створює й організує єдиний світовий економічний простір, сприяє подальшому розвитку територіального поділу праці й реалізації порівняльних регіональних переваг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Сумец А.М. Контрактная перевозка: суть и опыт / А.М. Сумец // Логистика: проблемы и решения. - 2008. - № 2.- С. 26.
2. Сухова Л.Ф. Транспортное обслуживание международных экономических связей: Учеб. пособие. / Сухова Л.Ф. М., 1998. - 193 с.
3. Пономарьова Ю.В. Логістика: навч. посіб. / Пономарьова Ю.В. - К.: Центр навч. літ., 2005. - С.74 - 100.
4. Николайчук В. Е. Логистика / Николайчук В. Е. - СПб.: Питер, 2003. - 160 с.

УДК:657.6:681.518:65.01

ВИКОРИСТАННЯ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ В УМОВАХ ВИКОРИСТАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ПІДПРИЄМСТВА

Мац Т.П. – к.е.н., Полтавський ДАУ

Постановка проблеми. В сучасних умовах господарювання, облікова інформація виступає основою для прийняття управлінських рішень. Розвиток управлінських інформаційних систем, застосування їх на підприємствах при збиранні, на-

копиченні та використанні облікової інформації зумовлює необхідність інтеграції процесів аудиту до використання сучасних технологій. Використання інформаційних технологій при проведенні аудиту зумовлює необхідність з боку аудиторів впроваджувати сучасні комп'ютерні інформаційні системи на аудиторських фірмах і компаніях так і з боку суб'єктів господарської діяльності. Цей процес сприяє більш повному охопленню облікової інформації для проведення аудиту та підвищує якість і ефективність проведення аудиту.

Стан вивчення проблеми. Питання використання облікової інформації для проведення аудиту в умовах застосування управлінських інформаційних систем в умовах сьогодення є досить актуальним, його дослідженнями займаються відомі зарубіжні та вітчизняні науковці. Питання облікової інформації у своїх наукових працях розглядали, зокрема такі вчені, як С. М. Бычкова, С. В. Ивахненко [1], Р. Ф. Бруханський [2], Г. Г. Кірейцев [5], С. Н. М. Лисенко [6], Я. В. Соколов [8], В. Г. Швець [10], О. Н. Шуть [11].

Питання проведення аудиту в умовах використання управлінських інформаційних систем знайшли відображення у працях вітчизняних вчених таких як С. В. Ивахненко [2], Б. В. Кудрицький, О. О. Назаренко, Л. О. Терещенко [9], Б. Ф. Усач та ряд інших.

Методика досліджень. Метою даної статті є дослідження питання облікової інформації та її використання для проведення аудиту в умовах застосування управлінських інформаційних систем підприємства, що дозволить більш ефективно використовувати облікову інформацію для проведення аудиту та зменшення аудиторського ризику. Методологічною основою дослідження стали фундаментальні, монографічні, періодичні наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених та нормативно-правове забезпечення з питань бухгалтерського обліку та аудиту. Методичною базою дослідження стали загальнонаукові економічні методи, в тому числі такі як монографічний, порівняльний аналіз та інші методи.

Результати досліджень. В умовах сьогодення, значення облікової інформації стає найбільш зрозумілою під час реалізації функції управління підприємством. Вона стає одним з найважливіших чинників ведення господарської діяльності, її подальшого розвитку та визначальною умовою формування інформаційної бази даних підприємства. Науковці мають свою думку щодо терміну «облікова інформація» зокрема Н. М. Лисенко зазначає, що «облікова інформація є продуктом інформаційної системи та системи управління, які постійно пристосовуються до потреб економіки» [6], В. Г. Швець досліджує такі поняття як «інформаційна система бухгалтерського обліку», «локальна інформаційна система бухгалтерського обліку», «обліково-аналітичне інформаційне забезпечення» [10]. На думку Я. В. Соколова обліково-аналітична інформація є фундаментом при прийнятті управлінських рішень її автор трактує як нові знання про об'єкт управління, що дозволяють формувати управлінські рішення, як міру ліквідації невизначеності в управлінській системі та впорядковане відображення дійсності [8]. О. Н. Шуть розглядає управлінську (облікову) інформацію як засіб зниження невизначеності і ризиків, що сприяє реалізації певної мети управління підприємством [11].

С. М. Бычкова та С. В. Ивахненко зазначають, що обчислювальна техніка суттєво підвищує якість обробки облікової інформації. При цьому застосу-

вання комп'ютерів змінює зміст та організацію роботи облікового персоналу: зменшується кількість ручних операцій з обробки первинних документів, систематизації облікових показників, заповненню регістрів та звітних форм. Облікова робота стає творчою, спрямованою на організацію та удосконалення обліку [1, с. 3].

Управлінські інформаційні системи вже тривалий час розвиваються і функціонують у галузі бухгалтерського обліку, зокрема складання та подання фінансової звітності. Використання управлінських інформаційних систем і технологій дає можливість підвищити ефективність господарської діяльності підприємств та організацій через зменшення термінів внесення, обробки даних, спрощення обліково-аналітичної роботи працівників та скорочення часу на здійснення облікових операцій. Проте інформатизація процесів контролю, які пов'язані з бухгалтерським обліком, у тому числі аудиту, знаходиться в Україні на рівні зачаткування. Саме тому актуальним залишається питання про впровадження інформаційних систем щодо практичної роботи аудиторів, функції яких можуть слугувати допоміжним фактором у проведенні перевірок.

Будь-яка діяльність чи то підприємницька, чи то виробнича і взагалі будь-який процес починається з організації. Не є винятком і процес аудиту. «Організація аудиту, як процесу – це сукупність заходів спрямованих на інформаційне та матеріально-технічне забезпечення процесу аудиту з метою висловлення професійної незалежної думки стосовно предмету аудиту (фінансової звітності) при дотриманні правил і принципів, встановлених законом та нормативами» [4, с. 7].

На думку О. Петрик, поняття «організація аудиту» слід визначати як систему методів, способів і засобів, норм і правил, що забезпечують ефективне здійснення аудиту та подальший його розвиток як галузі наукових знань та сфери практичної діяльності. На думку автора, саме організаційними формами аудиту є зовнішній та внутрішній аудит [5, с. 12].

Використання управлінських інформаційних систем і технологій не змінює методологію бухгалтерського обліку. Водночас організація і методика аудиту фінансової звітності підприємств, на яких використовуються комплексні комп'ютерні інформаційні системи підприємств (КІСП) та комп'ютерні системи бухгалтерського обліку (КСБО), зазнає вагомих і істотних змін, хоча, поза всяким сумнівом, загальна мета аудиту не змінюється. Аудитори, інформаційні системи і технологій можуть використовувати та активно застосовувати для проведення аудиту суб'єктів підприємницької діяльності, так і для автоматизації організації проведення процесу аудиту аудиторською фірмою.

Застосування сучасних технологій управлінських інформаційних систем підприємствами зокрема комп'ютерних систем бухгалтерського обліку (формування облікової інформації за допомогою КСБО) ставить перед аудитором завдання пристосування методики та технології проведення аудиторських робіт або змушує вносити зміни використовуючи спеціальні методи і комп'ютерні програми при проведенні аудиту фінансової звітності підприємств, які застосовують автоматизовані системи з бухгалтерського обліку.

Використання в аудиті масиву облікової інформації яка сформована за допомогою комп'ютерних систем бухгалтерського обліку зумовлює необхідність використання персональних комп'ютерів аудитором, що дозволяє ско-

рогити затрати часу на проведення аудиту і в підсумку створює нові можливості в організації та методиці проведення аудиту.

Комп'ютерні системи бухгалтерського обліку дають можливість аудиторі працювати в масиві облікової інформації клієнта не створюючи додаткової бази облікових даних. Виходячи з цього аудитор повинен мати комп'ютерні програми, які використовуються для перевірки змісту файлів клієнта та контрольні дані, які використовуються для комп'ютерної обробки з метою перевірки функціонування комп'ютерних програм клієнтів.

Вирішальною питанням аудиту в комп'ютерному середовищі є велика різноманітність програмного забезпечення ведення бухгалтерського обліку що використовують підприємства різних сфер діяльності, в результаті цього аудитор не може використовувати одну і ту ж програму для різних підприємств. Звичайно облікова інформація може використовуватися з використанням спеціалізованих програм або штатних засобів комп'ютерної системи бухгалтерського обліку.

Висновки. Розвиток управлінських інформаційних систем зокрема комп'ютеризація бухгалтерського обліку та використання автоматизованих робочих місць бухгалтерів дає змогу забезпечити своєчасне надходження повної та достовірної інформації про діяльність та майновий стан підприємства як до головного бухгалтера так і до керівництва підприємства при цьому не втрачаючи її.

В сучасних умовах ведення господарської діяльності посилюється увага до використання облікової інформації, яка виступає визначальним фактором ефективності ведення бізнесу. Вся облікова інформація підприємства фіксується, реєструється, накопичується та узагальнюється в середовищі бухгалтерського обліку та використовується в управлінській діяльності підприємства. Саме тому роль облікової інформації як основи інформаційного забезпечення управління зростає та є особливо важливою для ефективного розвитку економіки господарюючих суб'єктів.

В свою чергу автоматизація управлінських інформаційних систем аудиту, які могли б використовувати облікову інформацію яка формується в системі інформаційних технологій підприємства сприятимуть розвитку та підвищенню ефективності управління підприємством.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Бычкова С. М., Ивахненко С. В. Информационные технологии в бухгалтерском учете и аудите : [учеб. Пособие] ; под ред. С. М. Бычковой. – М. : ТК Велби, Изд-во Проспект, 2005. – 216 с.
2. Бруханський Р. Ф. Облікова інформація у забезпеченні прийняття ефективних управлінських рішень стратегічного характеру / Р. Ф. Бруханський // Інноваційна економіка. Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2012. – Випуск 8 (34). – С. 267-270.
3. Ивахненко С. В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту : [навч. посіб.] / С. В. Ивахненко. – К. : Знання-Прес, 2003. – 349 с.
4. Єременко Д. В. Аудит агропромислових підприємств: методологія та організація: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : 08.06.04 /

- Д. В. Єременко. – К., 2008. – 20 с.
5. Кірейцев Г. Г. Обліково-аналітична система сільськогосподарського підприємства в умовах антикризового управління / Г. Г. Кірейцев, В. А. Нехай // Облік і фінанси АПК. – 2009. – № 3. – С. 85-86.
 6. Лисенко Н. М. Облікова інформація в системі управління підприємства (на прикладі житлово-комунального господарства) / Н. М. Лисенко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2005. – № 9 (52). – С. 62-68.
 7. Петрик О. А. Стан та перспективи розвитку аудиту в Україні: методологічні та організаційні аспекти: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. екон. наук / О.А. Петрик. – К., 2004. – С. 13–14.
 8. Соколов Я. В. Основы теории бухгалтерского учета / Я. В. Соколов. – М. : Финансы и статистика, 2005. – 496 с.
 9. Терещенко Л. О. Комп'ютерний аудит : [навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц.] / Л. О. Терещенко, Б. В. Кудрицький. – К. : КНЕУ, 2011. – 226 с.
 10. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : [підручник] / В. Г. Швець. – К. : Знання, 2008. – 525 с.
 11. Шуть О. Н. Информациа как экономический ресурс : [Электронный ресурс] / О. Н. Шуть // Экономика России: основные направления совершенствования. – 2005. – № 7. – Режим доступа : <http://www.cfin.ru>.

УДК 631.1:633.18(477)

КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО РОЗРОБКИ ГАЛУЗЕВОЇ КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ «РОЗВИТОК ГАЛУЗИ РИСІВНИЦТВА В УКРАЇНІ ДО 2020 РОКУ»

*Морозов Р.В. – д.е.н., професор, Херсонський ДАУ
Дудченко В.В. – к.с.-г.н, Інститут рису НААНУ*

Постановка проблеми. У питаннях забезпечення продовольчої безпеки, що відповідають сучасній аграрній політиці і національній доктрині України в галузі агропромислового виробництва, роль рису та продуктів його переробки не варто недооцінювати. Розвиток вітчизняного рисівництва до рівня, що забезпечує мінімізацію залежності внутрішнього ринку країни від імпорту рису, є одним з важливих напрямів у вирішенні питання національної продовольчої безпеки. Внутрішній ринок України потребує зростання обсягів валового виробництва зерна рису у найближчій перспективі до рівня 200–220 тис. т, що дозволить забезпечити населення України високоякісним рисом вітчизняного виробництва на рівні 80–90% від загального попиту на продукцію рисівництва. Поступове зростання валового виробництва зерна рису в Україні дасть можливість збільшити обсяги його експорту (сировиною та в переробленому вигляді).

Стан вивчення проблеми. Виробничий досвід дозволяє висвітлити деякі ретроспективні аспекти даної проблематики (XXI ст.) і виявити наяв-